

Številka: Up-652/16-17

Datum: 21. 1. 2019

ODLOČBA

Senat Ustavnega sodišča je v postopku odločanja o ustavni pritožbi Uroša Brataševca, Koper, ki ga zastopa Odvetniška pisarna Brezovec, o. p., d. o. o., Ljubljana, na seji 21. januarja 2019

odločil:

1. Sodba Vrhovnega sodišča št. I Ips 28788/2012 z dne 19. 5. 2016, sodba Višjega sodišča v Kopru št. II Kp 28788/2012 z dne 3. 9. 2015 in II. točka izreka sodbe Okrožnega sodišča v Kopru št. IK 28788/2012 z dne 19. 2. 2015 se razveljavijo in zadeva se v tem obsegu vrne Okrožnemu sodišču v Kopru v novo odločanje.

2. Pritožnik sam nosi svoje stroške postopka z ustavno pritožbo.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnik je bil s sodbo Okrožnega sodišča v Kopru obsojen zaradi izvršitve kaznivega dejanja poslovne goljufije po prvem v zvezi z drugim odstavkom 234.a člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo – KZ). Izrečena mu je bila pogojna obsodba. V zvezi s premoženjskopравnim zahtevkom je Okrožno sodišče odločilo, da je pritožnik dolžan oškodovancu povrniti škodo, ki mu jo je s kaznivim dejanjem povzročil. Pritožnikova pasivna legitimacija naj bi bila podana, ker je škoda, ki jo je utrpel oškodovanec zaradi neizpolnitve pogodbe družbe Coagens, d. o. o., Koper, posledica njegovega kaznivega dejanja. Znesek 116.570 EUR naj bi bil znesek, ki je bil med strankama dogovorjen in plačan za nakup spornih nepremičnin ter naveden v obtožbi in naj bi pomenil škodo, nastalo s tem kaznivim dejanjem. Ker naj bi oškodovanec premoženjskopравni zahtevek vložil 18. 9. 2014, mu je sodišče priznalo obresti od tega dne do plačila in ne od vsakokratnega plačila dela kupnine in plačila obračunanih obresti, kot je uveljavljal oškodovanec. Glede zahtevane glavnice in obresti, ki presegajo s sodbo priznani znesek, je oškodovanca napotilo na pravdo, ker naj bi odločanje o upravičenosti

do le-teh in njihovi višini nesorazmerno podaljšalo kazenski postopek. Okrožno sodišče je tudi obrazložilo, zakaj uporabnine za zemljišča ni treba odšteti od višine kupnine.

2. Višje sodišče v Kopru je zavrnilo pritožbo pritožnikovega zagovornika. Do pritožnikovega očitka glede odločitve o premoženjskopravnem zahtevku se ni opredelilo. Vrhovno sodišče pa je zavrnilo zahtevo za varstvo zakonitosti pritožnikovega zagovornika. Glede očitka neobrazloženosti sodbe Višjega sodišča je sicer pritrnilo pritožniku, vendar naj zaradi take pomanjkljivosti drugostopenjske sodbe ne bi bilo mogoče govoriti o bistveni kršitvi določb kazenskega postopka iz 11. točke prvega odstavka 371. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14 in 66/17 – v nadaljevanju ZKP), ki se (med drugim) nanaša na odsotnost razlogov o odločilnih dejstvih, saj naj bi šlo pri pritožnikovem pritožbenem ugovoru za razloge o uporabi prava. Odsotnost razlogov o uporabi prava naj bi sicer lahko pomenila kršitev sedmega odstavka 365. člena ZKP v zvezi s 3. točko prvega odstavka 420. člena ZKP, ki pa naj bi bila podana le, če je vplivala na zakonitost sodne odločbe. Pritožnik naj ne bi zatrjeval takega vpliva v pritožbi in zahtevi za varstvo zakonitosti. Glede vsebinskega nasprotovanja odločitvi o premoženjskopravnem zahtevku pa je Vrhovno sodišče odločilo, da pritožnikovim navedbam ni mogoče pritrniti. Pritožnik naj bi bil v času izvršitve kaznivega dejanja ne samo direktor družbe Coagens, ampak tudi njen edini družbenik, zato naj bi mu sodišče glede na prvi odstavek 8. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13, 55/15 in 15/17 – v nadaljevanju ZGD-1) utemeljeno naložilo plačilo premoženjskoprnega zahtevka.

3. Glede odločitve o premoženjskopravnem zahtevku pritožnik zatrjuje kršitev pravic iz 22., 23., 25. in 28. člena Ustave ter kršitev 2. člena Ustave. Okrožno sodišče naj odločitve o tem ne bi utemeljilo, Višje sodišče pa naj ne bi odgovorilo na navedbe pritožnika v pritožbi glede premoženjskoprnega zahtevka. Pritožnik zatrjuje tudi neobrazloženost stališča Vrhovnega sodišča o izpolnjenih predpostavkah iz 8. člena ZGD-1, ker naj ne bi pojasnilo, katera izmed štirih kršitev iz prvega odstavka 8. člena ZGD-1 naj bi bila storjena. Pritrdilo naj bi sicer, da je sodba Višjega sodišča neobrazložena, hkrati pa naj bi prevzelo pristojnost prvostopenjskega sodišča, saj naj bi brez presoje upoštevni dejstev ugotavljalo pravno podlago za odločitev o premoženjskopravnem zahtevku. Pritožniku naj bi bila zato odvzeta pravica do sodnega varstva, saj naj bi mu bil premoženjskopravni zahtevek naložen v plačilo, ne da bi mu bilo pojasnjeno, katera dejstva to njegovo obveznost utemeljujejo. Tako stališče naj bi pomenilo tudi kršitev načel pravne države, temeljnih človekovih pravic, vezanih na pravično sojenje, ter načela zakonitosti. Pritožnik izpodbija tudi stališča Vrhovnega sodišča, da je premoženjskopravni zahtevek utemeljen na podlagi 8. člena ZGD-1, da kršitev Višjega sodišča ne pomeni (absolutno) bistvene kršitve določb kazenskega postopka ter da gre za odsotnost razlogov o uporabi prava in ne za razloge o odločilnih dejstvih. Z vidika pravne varnosti in enakega varstva pravic obtoženca, zoper katerega se uveljavlja premoženjskopravni zahtevek v kazenskem postopku, naj bi bilo v primerjavi s pravnim položajem obtoženca, zoper katerega teče za uveljavitev premoženjskoprnega zahtevka civilni postopek, nesprejemljivo, da

odsotnost razlogov o dejstvih, na podlagi katerih je sodišče sprejelo odločitev o premoženjskopravnem zahtevku, ne bi pomenila absolutno bistvene kršitve določb postopka. Pritožnik še navaja, da je v zahtevi za varstvo zakonitosti in pritožbi pojasnil, kako je kršitev sodišča v zvezi s premoženjskopravnim zahtevkom bistveno vplivala na odločitev o tem vprašanju.

4. Pritožnik zahteva povrnitev stroškov kazenskega postopka in postopka pred Ustavnim sodiščem.

5. Senat Ustavnega sodišča je s sklepom št. Up-652/16 z dne 5. 11. 2018 ustavno pritožbo v obsegu iz 1. točke izreka te odločbe sprejel v obravnavo. V skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) je o tem obvestil Vrhovno sodišče. Skladno z drugim odstavkom istega člena ZUstS je ustavno pritožbo poslal v odgovor oškodovani družbi Technol, d. o. o., Izola, o katere premoženjskopravnem zahtevku je bilo odločeno z izpodbijano sodbo. Oškodovana družba na ustavno pritožbo ni odgovorila.

B.

6. Pritožnik v ustavni pritožbi med drugim zatrjuje neobrazloženost izpodbijanih sodb glede odločitve o premoženjskopravnem zahtevku za povrnitev premoženjske škode. Ustavno sodišče je pritožnikove navedbe presodilo z vidika pravice do obrazložene sodne odločbe iz 22. člena Ustave.

7. V odločbi št. Up-103/14 z dne 6. 6. 2018 (Uradni list RS, št. 44/18) je Ustavno sodišče sprejelo stališče, da lahko sodišče pravilno odločitev o premoženjskopravnem zahtevku sprejme šele na podlagi presoje konkretnega primera v luči vseh upoštevnihih določb civilnega materialnega prava. To presojo pa mora na konkreten način in z zadostno jasnostjo v sodbi obrazložiti. Navesti mora: a) formalne pravne vire, na temelju katerih je izpeljalo svojo odločitev, b) ugotovljena dejstva in dokaze, iz katerih ta dejstva izhajajo, ter c) utemeljitev oblikovanja zgornje in spodnje premise pravnega silogizma in podreditev spodnje premise zgornji. Tako obrazložena sodna odločba je bistveni del poštenega postopka, ki je varovan s pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave. Le taka obrazložitev namreč zagotavlja uvid v razloge za odločitev, pri čemer je ta uvid še posebej pomemben za stranko, ki v postopku odločanja o svoji pravici, obveznosti oziroma pravnem interesu ni bila uspešna. Za zagotovitev človekove pravice do poštenega postopka je velikega pomena, da stranka lahko spozna razloge za odločitev, ki ima vpliv na njen pravni položaj. Poleg tega je ustrezna obrazložitev pogoj za preizkus razumnosti sprejete odločitve.¹

---

¹ Odločba Ustavnega sodišča št. Up-103/14, 15. točka obrazložitve.

8. Iz izpodbijane sodbe Okrožnega sodišča izhaja, da obrazložitev odločitve prvostopenjskega sodišča o premoženjskopravnem zahtevku ne ustreza zahtevam 22. člena Ustave. Višje sodišče na očitke pritožnika v pritožbi v zvezi z odločitvijo o premoženjskopravnem zahtevku sploh ni odgovorilo. Vrhovno sodišče pa je potrdilo stališče Okrožnega sodišča in tudi samo sprejelo neobrazloženo stališče, da pomeni 8. člen ZGD-1 formalno pravno podlago za pritožnikovo odškodninsko odgovornost. Tako stališče krši pravico pritožnika do obrazložene sodne odločbe iz 22. člena Ustave.

9. Če je Ustavno sodišče že odločilo o enakem ustavnopravnem vprašanju tako, da je pritožniku ugodilo, izda odločbo, s katero ugodi ustavni pritožbi, posamični akt v celoti ali deloma razveljavi ali odpravi in vrne zadevo organu, ki je pristojen za odločanje, senat (tretji odstavek 59. člena ZUstS). Z odločbo št. Up-103/14 je Ustavno sodišče že odločilo o enakem ustavnopravnem primeru tako, da je ustavni pritožbi ugodilo, razveljavilo izpodbijane sodbe in zadevo vrnilo sodiščem v novo odločanje. Ker so torej izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 59. člena ZUstS, je odločbo o tej ustavni pritožbi sprejel senat Ustavnega sodišča. Iz razlogov, navedenih v odločbi št. Up-103/14, je izpodbijane sodbe v obsegu iz 1. točke izreka te odločbe razveljavil in zadevo v tem obsegu vrnil Okrožnemu sodišču v Kopru v novo odločanje (1. točka izreka te odločbe).

10. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Navedena določba se po prvem odstavku 49. člena ZUstS uporablja tudi v postopku z ustavno pritožbo. Pritožnik je v ustavni pritožbi zahteval povračilo vseh stroškov kazenskega postopka. Teh stroškov v postopku z ustavno pritožbo ni mogoče uveljavljati, zato senat Ustavnega sodišča o tem predlogu za povračilo stroškov ni odločil.² Kolikor pritožnik zahteva povrnitev stroškov postopka z ustavno pritožbo, pa v obravnavani zadevi ni utemeljenih razlogov za drugačno odločitev, zato je senat Ustavnega sodišča odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

C.

11. Senat Ustavnega sodišča je sprejel to odločbo na podlagi tretjega odstavka 59. člena in prvega odstavka 34. člena v zvezi s prvim odstavkom 49. člena ZUstS v sestavi: namestnik predsednika senata DDr. Klemen Jaklič ter člana dr. Marijan Pavčnik in dr. Katja Šugman Stubbs. Odločbo je sprejel soglasno.

DDr. Klemen Jaklič
Namestnik predsednika senata

---

² Prim. sklep Ustavnega sodišča št. Up-335/05 z dne 6. 7. 2005.

RS
US

RS
US